

Voorzitter

A. Vellekoop
Naaldwijkseweg 316
2691 PZ 's-Gravenzande
tel. 0174-41.38.91
a.vellekoop@hetnet.nl

Secretarissen

W.G.M. Heijsteeg
Riddersdreef 13
2542 XP Den Haag
tel. 070-329.83.30
crrmmannenkoor@hetnet.nl

F.J. Gallast

De Brink 1066
2553 HZ Den Haag
tel. 070-397.85.13
f.gallast@casema.nl

Penningmeester

A.M. Mos
Van Lennepstraat 45
2691 ZT 's-Gravenzande
0174-41.62.65
amos@kabelfoon.nl

Administrateur

C. Strijbis
Meerkoet 52
2693 AC 's-Gravenzande
0174-41.74.92

ceeserijnstrijbis@kabelfoon.nl

Contributie

€ 180,00 per jaar
postgiro 593968
t.n.v. penningmeester CRM
te 's-Gravenzande

Absenten:

Frans Gallast
tel. 070 – 397.85.13
f.gallast@casema.nl

Ziekenbezoek:

Melding en coördinatie:
Frans Gallast
tel. 070 – 397.85.13

Redactie Nieuwsbrief:

Jan van Dop
Wim Heijsteeg (bestuur)
Jan Kemeling
Piet Smit
Bram Wijnmaalen

Opmaak:

Wim Heijsteeg

Redactie- en webadres:

W.G.M. Heijsteeg
(zie verder onder secretaris)

Webmaster:

Dick Rog

E-mail

crrmmannenkoor@hetnet.nl

Website

www.crrmmannenkoor.nl

Emotioneel afscheid

Inleiding

onder redactie van Wim Heijsteeg

Het waren meer dan 27 fantastische jaren. CRM begon in oktober 1982 onder de nieuwe en bezielende leiding van de nog jonge Aad van der Hoeven met zijn meegebrachte en op de proefdirectie ingestudeerde Bachcantate Dank sei Dir, Herr. CRM sloot op 3 maart jl. af met dezelfde cantate. Een emotioneel afscheid volgde voor zowel dirigent als voor de koorleden, waarvan sommigen op deze afscheidsrepetitie en -receptie hun echtgenote hadden meegenomen.

Een bitterballetje vooraf...in de bestuurskamer

Hoe deze afgelopen jaren met Aad van der Hoeven als CRM-dirigent zijn verlopen en wat de koorleden met hem en andersom hebben meegemaakt, kan allemaal nog eens worden nagelezen in de CRM-historie op onze website.

Tsja, dan wordt het inderdaad 24 februari 2010. Het zit er voor onze dirigent op. Aad van der Hoeven, de langstzittende dirigent van CRM, draagt de *baton* over aan zijn opvolger.

Maar eerst moeten er nog wat cadeaus worden uitgepakt en toespraken worden aangehoord. De leden werd verzocht op A4-formaat een korte persoonlijke reactie op dit afscheid te formuleren, opgeleukt met wat knippen plakwerk uit de persoonlijke geschiedenis. Verder werd een financiële bijdrage voor dit af-

scheid gevraagd. Er is gul gegeven, en niet alleen door de 'zittende' koorleden. Ook oud-koorleden deelden in de gaven. De financiële verantwoording van deze gaven zal de penningmeester op de algemene ledenvergadering van 31 maart a.s. ter inzage leggen.

De fotograaf

De voorzitter spreekt Aad toe
Aad Vellekoop begon zijn toespraak met in herinnering te brengen dat vorig jaar het vermoeden al bestond dat het wel eens het laatste jaar van Aad van der Hoeven zou kunnen worden. Begin april werd dat bevestigd door de dirigent in de

Laatste repetitie met Aad van der Hoeven

Hillegondakerk bij het jaargesprek tussen dirigent en bestuur.

Van der Hoeven had dat gesprek nog even afgehouden tot na zijn Driekorenconcert in De Doelen te Rotterdam. De goede verstaander had echter een half woord nodig. Maar als dat vermoeden dan wordt bevestigd, komt het toch hard aan. Aad gaf CRM echter wel ruim de tijd om naar een vervanger uit te zien. Dus slikken, mouwen opstropen en aan de slag!

Het verloop kennen we. De mannen staan klaar om afscheid te nemen van een man waarmee ze 28 jaren op een heel constructieve en prettige manier hebben samengewerkt.

Bijna 28 jaar heeft CRM gebruik mogen maken van de zeer veelzijdige talenten van deze dirigent en we hebben onze hobby onder leiding van een bezielend toonkunstenaar, organist, pianist en dirigent mogen beleven. Ook mochten we in die jaren door zijn vakmanschap en doortas-

INHOUD

- 1-3 Een emotioneel afscheid Aad Vellekoop
- 4 Aarnoud de Groen
- 4-5 Het laatste woord aan Aad
- 6

tendheid stukken ten uitvoer brengen waarvan menige dirigent gezegd zou hebben: niet doen, te moeilijk. Vaak troffen we Aad ruim op tijd aan in de bestuurskamer, waar hij na het trotseren van de files, met een vol-daan gevoel over een Kijkduins pan-nenkoekje aan de koffie zat.

Ook mochten we zijn, meestal grappige, anekdotes aanhoren, soms wel twee keer, en voor de *diehards*, soms wel drie keer en mochten we onder zijn pastorale zorg onder het dak van deze kerk vertoeven.

De voorzitter zou nog menig A4tje kunnen vullen met gebeurtenissen en ervaringen die CRM met deze dirigent heeft beleefd.

Op het moment van afscheid nemen echter, past het om Aad te bedanken. Te bedanken voor zijn vakmanschap, voor zijn geduld, voor zijn humor, voor zijn gedrevenheid, voor zijn trouw en voor zijn vriendschap. We zullen hem zeker missen! Maar we kunnen ook vol dankbaarheid, na 28 jaren, zeggen, 'het is mooi geweest, het is goed zo!'

Natuurlijk vertrouwen we erop dat we met Aldert Fuldner ook weer een bloeiend tijdperk voor CRM tegemoet gaan, maar dat laat onverlet dat we afscheid nemen van iemand die niet alleen CRM dirigerde, maar van iemand die CRM was.

Zoals te doen gebruikelijk bij een afscheid hoort een cadeau. De koorleden zijn gevraagd bij te dragen aan een afscheidscadeau en daar is geweldig goed op gereageerd. Nel van der Hoeven heeft het bestuur uitstekend geholpen door met een comfortabel wenslijstje te komen.

Allereerst werd er iets voor Aad gekocht waarvan we veronderstellen dat hij er het type niet voor is om er veel gebruik van te maken. Maar, omdat hij toch een dagje ouder wordt en het oude exemplaar als versleten mag worden beschouwd: *een spiksplinter-nieuwe bureaustoel*.

Dat Aad een liefhebber en bewonderaar van Bach is, werd ons in die 28 jaar wel duidelijk. Daarom hebben we Ton Koopmans cassette met *cd's van alle Bach-cantates* gekocht waarvan Aad ongetwijfeld vele uren zal genieten.

Over diezelfde Bach is een prachtig boek uitgekomen, geschreven door de Duitse schrijver Christoph Wolff. Een boek om van te smullen en menig uurtje bij de open haard weg te laten tikken. Bij het jubileum van het 50-jarig toonkunstenarschap, na het Doelenconcert vorig jaar maart, mocht de voorzitter de Naardense Bijbel overhandigen. Voor een schriftgeleerde, die Aad toch vaak

CONCERTAGENDA

zaterdag 17 april

Deelname Zangfestival Papendrecht in teken van 125 jaar KCZB

vrijdag 23 april

CRM Voorjaarsconcert
Bethlehemkerk,
Laan van Meerdervoort, Den Haag
Medewerkenden: Ensemble Escapade en
Julia Bronkhorst, sopraan.
Aanvang 20.00 uur

dinsdagavond 4 mei

Medewerking Dodenherdenking, Binkhorstlaan 149, Den Haag
Aanvang 19.40 uur

woensdagavond 16 juni

Koren Zingen voor Ouderen in de Eshoeve, Doorniksestr. 150, Den Haag
Aanvang 19.00 uur
Aan de piano: Aldert Fuldner

zaterdagavond 6 november 2010

Medewerking St. Hubertusmis Lisse
Aanvang 20.00 uur

zaterdag 18 december 2010

CRM Kerstconcert in de Grote Kerk te Den Haag
aanvang 20.00 uur

vrijdagavond 24 december 2010

Medewerking Kerstnachtsdienst
Bethelkerk, Den Haag
Aanvang 22.00 uur

2011

Zondagavond 20 maart 2011

Medewerking Zondagavondzangdienst
Immanuelkerk te Maassluis
Aanvang 19.00 uur
Organist: Aad van der Hoeven

* Organist is Aarnoud de Groen, als er niets anders vermeld staat.

blijkt te zijn, leek het een goede zaak om er voor te zorgen dat zijn basis-kennis op peil blijft. Daarom kwam het bestuur tot de keuze van een vervolg op deze Naardense Bijbel, getiteld *Buiten de Vesting*.

Ervan uitgaande dat Aad nu toch wat meer vrije tijd krijgt, leek het Nel een prima idee om er wat meer op uit te trekken. Dat doen ze weliswaar regel-

Sponsors CRM Nieuwsbrief

Schildersbedrijf VOF De Gier Groep

Beukstraat 129-131
2565 XZ Den Haag
telefoon: 070-363.21.69
e-mail: jhdegier@cs.com

Mooiman Mode

Thomsonlaan 128
2565 JG Den Haag
telefoon: 070-363.24.79
*Voor openingstijden
en aanbiedingen:*
www.mooimanmode.nl

Burg Assurantiën b.v. J.N. Burg

Appelstraat 184
2564 EK Den Haag
Postbus 64845
2506 CA Den Haag
tel.: 070-325.08.06

MOPSI Antiquiteiten en Curiosa *In en verkoop*

Appelstraat 201
2564 EE Den Haag
tel. 070-325.54.44

Restaurant & partylocatie Hoeve De Viersprong

Uw party of diner tot in de ... verzorgd!
Nieuwlandsedijk 10
2691 KW 's-Gravenzande
tel. 0174-41.33.22. fax 41.77.24
www.viersprong.nl

> matig, ook met de kleinkinderen, maar dan is het zo leuk als je een *compactcamera* bij je hebt. Ook al is hij zo technisch als een deur, zelfs Aad zal het lukken om met dit cadeau de mooiste foto's te nemen.

Na al deze cadeaus was de voorzitter bijna aan zijn eind van zijn toespraak. Bijna, want, de koorjongens hadden zo diep in de bus geblazen dat er nog een leuk bedragje over was. De penningmeester suggereerde dan wel lachend dat dan maar in de clubkas te storten, maar eerlijk is eerlijk, het was allemaal voor Aad bestemd.

Daarom als laatste cadeau *een envelop met inhoud* waarmee in goed overleg met Nel, zeker een prima bestemming zal worden gevonden.

Om te voorkomen dat alle koorleden nog een persoonlijk preekje gingen afsteken en we daarmee mogelijk om twee uur nog niet thuis zouden zijn, was gevraagd of ze, als ze dat leuk vonden, een A4tje wilden maken met daarop hun persoonlijke bedankjes, aardige anekdotes en belevenissen. En zie daar, nog een bescheiden boekwerkje van een deel van het koor. Aad kan er thuis in zijn bureaustoel, nog even van nagenieten.

Een tafel vol cadeaus

De envelop met inhoud gaat gelijk in de binnenzak

Na de dankwoorden van Aad aan Aad konden we er natuurlijk niet omheen om ook *Nel in het zonnetje* te zetten. Daarom, Nel, ook jij heel erg bedankt dat wij Aad zoveel jaren mochten 'lenen' van je. Ook jij was er vaak en vele jaren bij. We bedanken je voor je vriendschap en we wensen je nog vele goede en wellicht iets minder hectische jaren toe.

Voordat Aad van der Hoeven, zoals gebruikelijk, het laatste woord kreeg, wilden de mannen van CRM hem nog één keer graag toezingen met het muziekstuk waarmee hij 28 jaar geleden het lijflied van CRM introduceerde, namelijk het '*Dank sei Dir, Herr*'. Aad mocht ons daarbij voor de laatste keer dirigeren en natuurlijk was Aarnoud de Groen van de partij om CRM daarbij op orgel te begeleiden.

Aad en Nel, het ga jullie goed.

Nazit

Aarnoud wil ook het woord

Hoewel Aarnoud de Groen bij CRM achter zijn orgel nog nooit officieel aan het woord is gekomen, maar wel van de tongriem is gesneden, wilde hij graag bij het afscheid van Aad van der Hoeven een woordje tot hem richten. Hij deed dit aan de hand van enkele hilarische anekdotes.

Het moest volgens Aarnoud ongeveer in mei 1997 zijn geweest toen hij werd gebeld door iemand van CRM. 'Zou jij ons koor willen begeleiden tijdens een radio-opname in de Lutherse kerk'. 'Maar natuurlijk', antwoordde Aarnoud, 'graag zelfs'. Hij voelde zich vereerd, want CRM had en heeft een naam hoog te houden. Bovendien was CRM met *Addie de Jong* natuurlijk wel wat gewend. Maar afijn de opname vond plaats en Aarnoud herinnert zich dat hij in de pauze op besmuikte toon vroeg, 'zeg meneer Van der Hoeven mag ik deze avond hier zien als een soort eerste ronde in de vacature voor een vaste begeleider'. Waarop Aad op luide toon door de gang riep, 'ha, hé, zeg jongens, hij zegt menéer tegen me'.

Na afloop dronken enkele bestuursleden, Aad en Aarnoud op de Grote Markt een biertje en Aad liet zich ontvallen dat hij eigenlijk wel een bitterbal zou lusten. Aarnoud en de bestuursleden hadden daar ook wel oren naar, maar helaas serveerde café De Zwarte Ruiters geen bittergarnituur. Geen nood, want Piet Patat zat ook aan de Grote Markt en even later keerde Aarnoud met vijf kroketten terug.

Hoe dan ook, de opname verliep voorspoedig en Aarnoud kon zich goed vinden in de werkwijze van Aad. Korte tijd later werd Aarnoud benoemd als begeleider bij CRM Christelijk Residentie Mannenkoor en sindsdien hebben hij en Aad vele geslaagde optredens gehad. Hij denkt even terug aan de reizen naar Luxemburg, Frankrijk en Duitsland, de heerlijke kerstconcerten in de Grote Kerk, noem maar op...

Aarnoud bekent dat hij van Aad veel heeft geleerd in de afgelopen dertien jaar en hij ziet uit naar de optredens die hij samen met Aad's andere koren nog in het verschiet heeft. Bij het CRM zullen we je missen.

Zijn er dan, vervolgt Aarnoud, hele-

maal geen harde noten te kraken? Natuurlijk wel...

Hij denkt bijvoorbeeld even aan Aad die een muziekstuk met het koor moet instuderen dat niet aan zijn maatstaven voldoet. Zeer gedickeerd wordt het terzijde geschoven. Aarnoud denkt ook aan Aad die tijdens sommige repetities nors

kon worden omdat het koor niet aan zijn vingers hing en er teveel werd gekletst. Of, zoals in Aarnouds beginperiode, toen maar weinig van zijn spel Aad kon bekoren.

Wie heeft, aldus Aarnoud, daar uiteindelijk onder te lijden gehad. Niemand. Het koor en Aarnoud zijn samen groot geworden onder deze dirigent.

Aarnoud mag dankbaar terugzien op een lange en vruchtbare periode en hij dankt Aad daarvoor heel hartelijk. Aad, chapeau.

Het laatste woord is aan Aad van der Hoeven

Het was Aad aan te zien dat het afscheid nu definitief naderde. En niet alleen bij Aad werden emoties zichtbaar, ook vele leden moesten toch wel even slikken bij deze 'laatste woorden' van onze Aad van der Hoeven die CRM in bijna dertig jaar met alle ons bekende hoogtepunten als de grote roerganger wist te inspireren tot prachtige mannenkoorzang.

Dit was dan zijn laatste repetitie, het echte afscheid. Een jaar lang kreeg hij de tijd om steeds een beetje afscheid te nemen, en dat waren niet de slechtste momenten. Integendeel. Hij denkt

dan aan zijn jubileum in De Doelen met zijn drie koren of, net zo belangrijk een medewerking of een kerkdienst, een laatste kerstconcert in de Grote Kerk. Steeds een

laatste keer, telkens een beetje meer afscheid, eigenlijk een heel goede manier. Veel herinneringen komen bij hem naar boven en naar hij heeft gemerkt via e-mails en telefoontjes is dat ook bij vele koorleden.

Bijna dertig jaar mocht Aad onze dirigent zijn. Meer dan de helft van zijn muzikale loopbaan van, hij kan en mag het nog wel eens zeggen, een voortreffelijk koor. Toen hij destijds bij CRM solliciteerde deed hij dat in het besef dat hij het misschien toch niet zou worden. Maar we kennen de geschiedenis. Met meer dan negentig procent voorkeurstemmen mocht hij onze dirigent worden. En nu lijkt het nog zo kort geleden. Hij heeft toen nog wel even in *het grote korenboek* gekeken waar de belangrijkste koren van Nederland in staan. Daar staat geschreven dat CRM een koor is van grote statuur met een streng bestuur. Nou dat was niet erg bemoedigend.

Achteraf bekeken denkt Aad dat dat wel heel lang geleden moest zijn vastgelegd, want vanaf het begin, en enkele van de vroegere leden zullen dat kunnen beamen, heeft hij een geweldige tijd gehad met een allerm minst streng bestuur. Natuurlijk moest er wel het nodige gewerkt worden, want direct in zijn beginperiode stond de concertreis naar Berlijn op het programma met een compleet nieuw operaprogramma. Voor Aad was dit de eerste, maar vele zouden volgen: Boedapest, Parijs, Coventry, Salisbury, St. Paul's Cathedral, Straatsburg, de Notre Dame enz. De reizen op zich waren een feest met een uitstekende catering aan boord, verzorgd door koor- en bestuursleden, vaak compleet met toebehoren.

Aad denkt vervolgens aan al die prachtige kerken en zalen. We stonden er toch maar. Natuurlijk niet altijd zonder problemen, door ervaring wijzer geworden gingen we altijd van tevoren de situatie bekijken. En dat was maar goed ook. Wat te denken van een kathedraal met een akoestiek van minstens tien seconden. Samenwerken met het orgel kun je dan vergeten. Dus alles a capella, afgewisseld met orgelsoli, of zoals in Hongarije waar Addie en Aad het orgel indoken om het aan

de praat te krijgen. Spannend, maar het had wel wat. Als koor waren we ook erg gemakkelijk. Omkleden in smoking met veertig man in het middenpad van een bus of met z'n allen in een zijtuin naast de Notre Dame in Parijs. Hilarische momenten.

Aad denkt ook terug aan al die concerten in het Concertgebouw, De Doelen, de Anton Philipszaal, ontroerend dat concert met *de Josti Band* met Louis van Dijk en Willeke Alberti tijdens een van onze jubileumconcerten. Solisten te veel om op te noemen, deze namen kunnen zelf worden ingevuld.

Altijd had het CRM de luxe van een vaste begeleider. Bij Aads aantreden was dat Jan van Weelden en toen deze wegens ouderdom stopte kwam zijn vriend en studiegenoot Addie de Jong, een geniaal musicus, die dertien jaar geleden plotseling overleed. Dat Aarnoud hem opvolgde was onder andere de wens van Aad, want hij zag en hoorde zijn muzikaliteit en na een radio-opname in de Lutherse Kerk toen Aarnoud bij Piet Patat een kroketje haalde werd Aarnoud de vaste begeleider van CRM.

Aad zal de muzikaliteit van Aarnoud gaan missen, maar zeker ook diens humor en moppen. Hij beloofde Aarnoud nog eens te bellen voor een nieuwe voorraad. Ook Kees Schrijver werd door Aad bedankt. Altijd de tweede man hebben willen spelen, dat is niet iedereen gegeven. Met elkaar hebben Kees en Aad het goed gehad en hij wenst Kees alle goeds.

Aad schakelt gemakkelijk over naar de koorleden. In het begin 240 in getal. Hoe hou je het bij elkaar en uit elkaar. Langzamerhand ontstaat met velen een band en Aad probeerde mee te leven in vreugde of verdriet via een kaartje of telefoontje. Hij weet zeker dat met enkelen deze band zal blijven bestaan al is het dan niet met een kort 'pastoraal gesprek' tijdens of na de repetitie .

Veel is bij Aad door het bestuur uit handen genomen en hij is iedereen zeer veel dank verschuldigd voor al die duizenden uren die zij daarin hebben gestoken en nog doen in het belang van CRM.

Aad dankt verder iedereen voor het aanhoren van zijn verhalen en belevenissen op school en in de kerk en hij vraagt vergeving voor de fouten die ook hij heeft gemaakt.

Tot besluit een goede raad aan het koor. Hou het niveau van het koor hoog, vooral de a capella zang is CRM de laatste jaren op het lijf geschreven.

Het ga u allen goed en nogmaals heel veel dank voor zoveel muzikaals dat jullie mij hebben gegeven.

Nogmaals dank, nu per e-mail

'Zittend op mijn nieuwe bureaustoel wil ik nog een keer van mij laten horen. Het was hartverwarmend en ook ontroerend vorige week woensdag, ik zag en voelde de emotie bij de liederen *God zij met U* en *Dank sei Dir, Herr*. Wat hebben we beleefd al die vele jaren en het afscheid wat jullie mij en ons hebben bereid was bijna beschamend. Zo'n overdaad aan geschenken deed ons stil worden en nogmaals dank zij de bureaustoel moet ik wel iedere dag aan jullie denken. Dank ook nog die koorleden die vorige week tot en met vandaag wat lieten horen in de vorm van een brief, kaart of e-mail. Nogmaals jullie allen heel veel dank ervoor en het ga jullie goed in de toekomst met de nieuwe dirigent en wie weet ontmoeten wij elkaar nog wel eens, nogmaals Adieu.'

Aad van der Hoeven

Aldert Fuldner tekent dirigentenovereenkomst met CRM

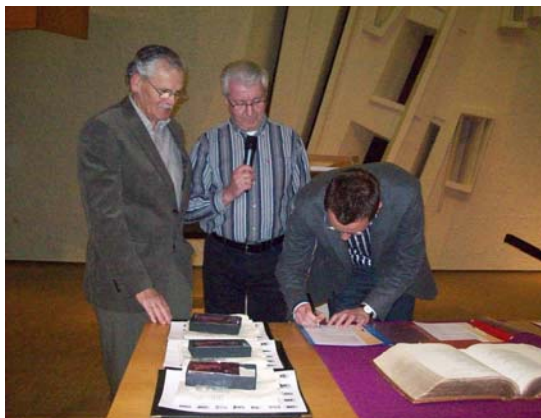
Op 3 maart 2010 is het de beurt aan Aldert Fuldner om de dirigerstok van Aad van der Hoeven over te nemen om officieel te worden geïnstalleerd tot nieuwe dirigent van CRM. Normaliter wordt een opgestelde dirigentenovereenkomst naar betrokkene verzonden en na lezing goedgekeurd en ondertekend teruggestuurd. Op verzoek van het CRM-bestuur heeft Aldert deze handeling willen uitstellen om als gekozenen voor het front van zijn kiezers deze handeling te verrichten.

Overhandiging dirigentenovereenkomst

In opperste concentratie op weg naar de toekomst

Ondertekening in drievoud

Overhandiging van de baton

Aldus overeengekomen en in drievoud opgemaakt en getekend te 's-Gravenhage.

3 maart 2010

Voor het koor:

A blue ink signature of A. Vellekoop, written in a cursive style.

A. Vellekoop, voorzitter

W.G.M. Heijsteeg, secretaris

A blue ink signature of W.G.M. Heijsteeg, written in a cursive style.

Dirigent:

A. Fuldner

A blue ink signature of Aldert Fuldner, written in a cursive style.